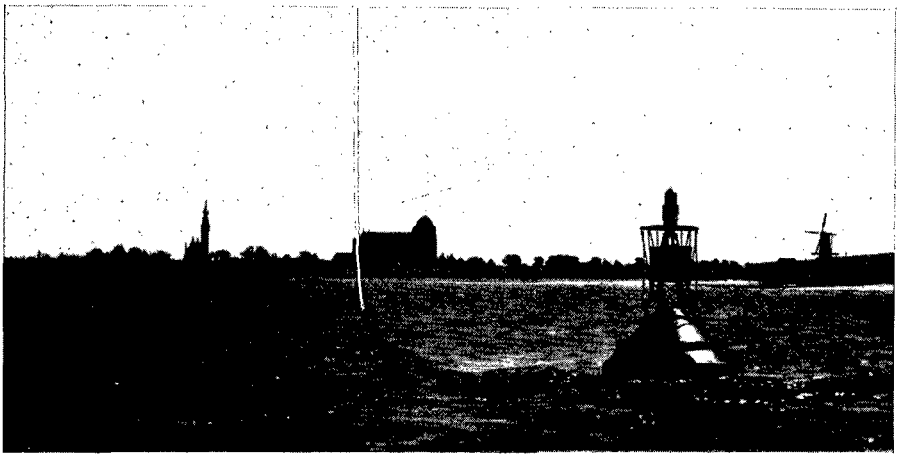

Veere *Foto: Peter Nijhoff*

Uit de natuurbescherming

Het behoud van de natuurgebieden in Veerse Gat en Zandkreek

Het heeft de laatste jaren niet ontbroken aan publicaties die onmiskenbaar zijn bedoeld om bij de geleidelijke totstandkoming van de afsluiting der zeegaten met nadruk te wijzen op de verliezen aan natuurwetenschappelijk belangrijke terreinen in ons Deltagebied. Intussen houden persberichten ons geregeld op de hoogte van de spectaculaire vorderingen die de dijkbouwers maken en het ziet er dan ook naar uit, dat reeds in het voorjaar van 1960 de zgn. secundaire waterkering in de Zandkreek en ruim een jaar later de zeewerende dam in het Veerse gat zullen worden gesloten. Een levende zeearm zal dan zijn getemd en geleidelijk zal de verzoeting van het milieu zijn invloed doen gelden op de elementen van flora en fauna afzonderlijk en op het landschap als geheel. Wat zal de toekomstige bestemming zijn van dit Drie-eilandengebied en wel in het bijzonder van de buitendijkse gronden die voorgoed droogvallen?

Het nut van bedoelde publicaties nu is tweeërlei: zij leveren een welkome bijdrage aan de inventarisatie van onze natuurgebieden èn zij geven de natuurbescherming de argumenten die onmisbaar zijn bij ieder gesprek over de toekomstige status van deze terreinen. Zo ook in het gebied van Veerse Gat en Zandkreek, dat vooral bij de vogelliefhebbers een zekere vermaardheid geniet. De Goudplaat en de uitgestrekte schorren van het Noord-Sloe zijn de broedgebieden van kluten, tureluurs, scholeksters, bergeenden, strandplevieren, kapmeeuwen, visdiefjes en sinds enkele jaren ook van ca. 200 paren grote sterns.

In herfst en winter worden Veerse Gat en Zandkreek bezocht door grote aantallen eenden (vooral smienten) en door wisselende aantallen ganzen, waaronder rotganzen die speciaal op de schorren aan de noordelijke oever van de Zandkreek rustige pleisterplaatsen aantreffen. Gedurende de trektijden in voor- en najaar vormen de slikken een rijk voedselgebied voor doortrekkende steltlopers. Hoewel de aantallen van de op de platen in het Veerse Gat en in de Calandpolder overtijende vogels gering zijn in vergelijking met die van de hoogwatervluchtplaatsen in het aan bodemdieren zo onvoorstelbaar rijke Waddengebied, komt de verscheidenheid in soorten hiermee overeen: wulpen, regenwulpen, rosse grutto's, tureluurs, groenpootruiters, scholeksters, kluten en bonte strandlopers — zij allen behoren tot de geregelde gasten.

Ruim een jaar geleden kwam door de werkzaamheden van de Technische Adviescommissie Drie-eilandengebied een „Schema voor de recreatie en de natuurbescherming in het gebied Veerse Gat-Zandkreek" tot stand, waaraan wij enkele hoofdlijnen ontlenen. De landwinst in het Veerse Gat is in hoofdzaak weinig geschikt voor agrarisch gebruik, dit in tegenstelling tot die in de Zandkreek, waar ook de natuurwetenschappelijk interessante terreinen zijn gelegen. Het ligt dan ook voor de hand, dat in het westelijke gedeelte de nadruk zal worden gelegd op de ontwikkeling van de recreatie en in het oostelijke gedeelte op de agrarische mogelijkheden en de natuurbescherming.

Veere, dat door zijn markante silhouet reeds dit gebied domineert, zal het belai grijkste steunpunt voor de watersport worden; Kortgene en Kamperland komen in aan nerking voor de vestiging van een jachthaven. Kampeercentra en bungalowcomplexen :ijn geprojecteerd bij Vrouwenpolder en aan de overzijde van het Veerse Gat ten zu doosten van de dijk en op de Ruiterplaat. Voorts denkt men aan de aanleg van wandi lwegen, fietspaden en autotoerwegen, het scheppen van zwemgelegenheid met speel- en li ;weiden en van voorzieningen voor de sportvisserij. De mogelijkheid van de aanleg vai enkele boscomplexen is nog in studie en hangt samen met de bodemgesteldheid, de wat :rstand, de mate van verzilting en de klimatologische omstandigheden (zeewind).
De wensen inzake de natuurbescherming werden indertijd in een ontwerp-beste1 imingsplan kenbaar gemaakt door de Contact-Commissie voor Natuur- en Landschaps)escherming. Voorgesteld werd om in het Drie-eilandengebied drie natuurreservaten te stichten en wel van een zodanige grootte, dat de betreffende levensgemeenschappen z .ch ongestoord kunnen ontwikkelen en handhaven. Als zodanig werden gesuggereerd de Haringvreter, het zuidelijk deel van de Goudplaat en de Middelplaat. Met uitzonder ng van de Haringvreter, waarop voorlopig een bebossing is gedacht, zijn deze suggestie in het schema overgenomen. Voorts is in de buitendijkse graslanden op de Zuidbeveland e oever een uitgestrekt weidevogelreservaat geprojecteerd.
Tot zover dit beknopte overzicht van de plannen, die — getuige het onlangs ; enomen voorbereidingsbesluit van Provinciale Staten van Zeeland — wellicht een o derdeel zullen gaan uitmaken van een streekplan voor een groter gebied dan dat van Ve rse Gat en Zandkreek alleen. Voor de eerste recreatieve voorzieningen in het kader v .n deze plannen zal echter een bedrag van naar schatting vijf miljoen gulden nodig zijn . . .
De Dienst der Domeinen gaf aan het einde van het vorige jaar de uiterst bel ingrijke natuurgebieden Kwade Hoek (noordkust Goeree) en Katse Plaat (zuidoosthoek Noord-Beveland) in beheer aan de Stichting Natuurmonument De Beer. Zou het geen aan)eveling verdienen om ook het beheer van de natuurgebieden in Veerse Gat en Zandkre(k tijdig — d.w.z. vóór 1961 — over te dragen aan een hiervoor in aanmerking komende i stantie?
11 augustus 1959 *Peter Nijhoff*

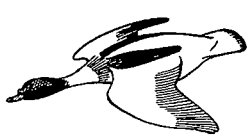

Twee nieuwe wetenschappelijke mededelingen

In juli j.l. verscheen Wetenschappelijke Mededeling no. 33 *„De Nederlandse boo vliegen (Trypetidae) en prachtvliegen (Otitiidae)"*, samengesteld door *Dr. W. J. Kabos* Dit is de vijfde W.M. handelend over Tweevleugelige insekten of *Diptera.*
De schrijver behandelt alle soorten vliegen (resp. 53 en 12), die tot deze twee groepen horen en in ons land voorkomen. Naast een uitgebreide soortenbespreking, waarin biologische gegevens aan de orde komen, zijn er duidelijke tabellen. Twee bladzijden verl larende tekeningen maken het op naam brengen ook voor leken mogelijk.
Door de Uyttenboogaart-Eliasen Stichting werd een subsidie aan de uitgave v rleend. Daardoor was het mogelijk de prijs van het 20 blz. tellende boekje voor leden van de K.N.N.V., N.J.N. en Ned. Ent. Ver. op *f* 1,55 vast te stellen.
De eerste W.M. over paddestoelen.
Eind augustus, dus voor het nieuwe paddestoelenseizoen kwam W.M. no. 34 uit. De heer *G. L. van Eyndhoven,* voorzitter van de Ned. Mycologische Vereniging, schreef *„De geslachten der Agaricales (Plaatjeszwammen en Boleten)"*.
Deze W.M. is een verbeterde uitgave van de Determineertabel, die de auteur in 1952 in het Natuurhistorisch Maandblad publiceerde. Het 28 blz. tellende boekje is f aai geillustreerd door *A. M. Middelhoek.* Vijf bladzijden tekeningen verklaren a lle bijzondere kenmerken in de tabellen genoemd. De tekenaar *M. J. C. Kolvoort* zorgde voor de omslagtekening. Het Catherine Coolfonds van de K.N.N.V. verleende (en subsidie. Voor leden van de K.N.N.V., N.J.N. en de Ned. Myc. Ver. is deze Me(edeling verkrijgbaar voor *f* 2,25.
Bestellingen kunnen worden gericht tot het Bureau van de K.N.N.V. te Ho(gwoud. Giro 13028. Na ontvangst van het vermelde bedrag worden de W.M. franko toege zonden.
G. F outman